

د اکسینګ (د شخصي مالوماتو بې اجازې افشا کول)

د اکسینګ (یا د اکسینګ) څه شی دی؟

د اکسینګ هغه وخت پېښېږي کله چې څوک ستاسو شخصي یا خصوصي مالومات پرته له اجازې آنلاین خپروي. دا مالومات کولای شي ستاسو بشپړ نوم، د کور پته، د تیلیفون شمېره، د کار ځای، او حتی د کورنۍ د اړیکو مالومات شامل وي. ډیری وختونه دوی نور خلک هڅوي چې له دې مالوماتو څخه ستاسو د ویریدلو، گواښلو، ځورولو یا وېرولو لپاره استفاده وکړي.

که د اکسینګ د بهرني هېواد په استازیتوب یا د دوي لپاره وشي، دا د بهرني مداخلې یوه بڼه ده. د شخصي او خصوصي مالوماتو په عامه توګه شریکول کولای شي د فرد محرمیت، امنیت او خوندیتوب ته زیان ورسوي.

که ستاسو شخصي مالومات خپاره شول (د اکس شوی)، څه باید وکړئ؟

خپل کورنۍ او ملګرو ته خبر ورکړئ

که ځان مو آرام احساسوي، خپلې کورنۍ او دوستانو ته ووايست چې څه پېښ شوي؛ ښايي هغوی هم هدف وګرځي. له هغوی وغواړئ چې خپلې ټولنیزې شبکې پروفایلونه خصوصي کړي.

په هغه پلاټفورم/وېبپاڼه/اپ کې راپور ورکول چېرته چې پېښه شوې وي

په وېبپاڼه، اپلیکیشن یا پلاټفورم کې د راپور ورکولو فیچر وکاروئ چې پېښه پکې شوې وي. د نیتسیف (Netsafe) [ټولنیزو رسنیو لارښودونه](#) په دې اړه مالومات لري چې دا کار څرنگه وکړئ.

راپور ورکول نیتسیف ته

تاسو کولی شئ زیانمنونکي منځپانګه نیتسیف ته راپور کړئ: [درخواست ولیږئ – نیتسیف](#). نیتسیف همدارنګه تاسو ته د آنلاین خوندیتوب په اړه تخصصي ملاتړ، مشوره او مرسته درکولی شي. په help@netsafe.org.nz برېښنالیک ولیږئ یا «Netsafe» ته پیغام په 4282 ولیږئ ترڅو مرسته ترلاسه کړئ.

پولیس ته یې راپور کړئ

که په خطر کې یاست، سمدلاسه د 111 شمېره ووهئ او پولیس خبر کړئ.

که بېرني حالت نه وي، تاسو کولی شئ پولیسو سره په لاندې ډول اړیکه ونیسئ:

- د 105 آنلاین فورم کارول
- د هر موبایل یا تیلیفون له لارې 105 ته زنگ ووهئ، دا خدمت وړیا دی او 24 ساعته په ټول هیواد کې شتون لري.

د 105 فورمه ځينې شخصي مالومات غواړي ترڅو پوليسو ته ستاسو راپور پروسس کولو او تعقيب کې مرسته وکړي. پوليس يوازې د قانوني موخو لپاره دا مالومات کاروي.

NZSIS (د نيوزيلېنډ د امنيتي استخباراتو خدمت) ته راپور ورکړئ

که شک لرئ چې د بهرني هيواد ستاسو د شخصي معلوماتو د خپرولو شاته دی، تاسو کولی شئ دا د NZSIS د خوندي [انلاين فورمې](#) له لارې راپور کړئ.

که نه غواړئ، نو اړتيا نشته خپل شخصي مالومات لکه نوم، د تليفون شمېره يا د تماس مشخصات ورکړئ. تاسو کولی شئ فورمه په خپله ژبه هم ډکه کړئ. ټول مالومات چې تاسو ورکوئ محرم او خوندي ساتل کېږي.

که غواړئ په NZSIS کې له يو چا سره خبرې وکړئ، تاسو کولی شئ پدې شمېره [+64 4 472 6170](tel:+6444726170) يا [0800 747 224](tel:0800747224) زنګ ووهئ.

هغه مالومات چې د راپور ورکولو پر مهال د نيتسياف، پوليسو يا NZSIS سره يې شريک کړئ

د راپور ورکولو پر مهال ګټوره ده چې څومره امکان ولري، زيات جزئيات شامل کړئ. هڅه وکړئ چې د لاندې مواردو سکرين شات يا کاپي وساتئ:

- کوم شخصي يا خصوصي معلومات شريک شوي يا خپاره شوي دي؟
- د هغه شخص پروفایل يا حساب چې دا معلومات يې شريک کړي (لکه د هغوی کارن نوم)
- د مالوماتو د شريکولو يا خپرولو نېټه او وخت
- د ويبپاڼې يا اپليکيشن نوم چې دا پېښه پکې شوې

څرنگه کولای شو ځان د ډاګسینګ څخه خوندي کړو؟

آنلاين کې خوندي اوسئ

د نورو مالوماتو لپاره [Keeping Safe Online](#) ته مراجعه وکړئ.

په آنلاين ډول د مالوماتو په شريکولو کې محتاط اوسئ

د خپلو ټولنيزو شبکو او آنلاين حسابونو د محرميت تنظيمات وګورئ. خپل حسابونه خصوصي کړئ ترڅو يواځې هغه کسان چې تاسې پرې باور لرئ، ستاسې مالومات ليدلی شي.

په انټرنیټ کې د ځان په اړه لټون وکړئ

خپل نوم او شخصي مالومات ولټوئ څو وگورئ چې کوم مالومات ستاسو په اړه عامو خلکو ته شتون لري. هر هغه شخصي او خصوصي مالومات چې نور یې ستاسو د زیان رسولو لپاره کارولی شي، لکه ستاسو پته، له منځه یوسی.

د موقعیت مکاني او جئوتکنیک (موقعیت موندنې) تنظیمات په خپلو وسایلو کې تنظیم کړئ

هوشیار تیلیفونونه او کامرې ممکن ستاسې د موقعیت له تنظیماتو څخه په استفادې، د موقعیت مالومات په انځورونو کې ثبت کړي. دا مالومات کولای شي ستاسو د شخصي معلوماتو د موندلو لپاره وکارول شي، لکه ستاسو کور یا د اولادونو مکتب. د جئوتکنیک (موقعیت موندنې) یا د موقعیت مکاني تنظیماتو بندول په هر وسیله کې توپیر لري، نو د ځانگړو لارښوونو د موندلو لپاره آنلاین د خپل وسیله نوم ولټوئ.